

DOKTORAND: Tércio Ávila Pinho Filho
GRAD: Philosophiae doctor
FAKULTET: Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV)
INSTITUTT: TIK Senter for teknologi, innovasjon og kultur
FAGOMRÅDE: Teknologi, innovasjon og kultur
VEILEDERE: Researcher Helge Ryggvik & Professor Taran Thune
DISPUTASDATO: 19/12/2023

AVHANDLINGENS TITTEL: *Contracting and Innovation in Megaprojects*

Innflytelsen av kontrakter på utfordringene med innovasjon i storskala prosjekter

Storskala prosjekter spiller en avgjørende rolle i utformingen av infrastrukturen som moderne urbane samfunn er avhengige av for velstand. Regjeringer og private aktører investerer ofte i storskala prosjekter verdt milliarder for å forbedre offentlige tjenester og imøtekomme voksende befolkninger. Disse initiativene omfatter byggingen av flyplasser, broer, tunneler, veier, jernbanesystemer, kjernekraftverk, raffinerier, havner og til og med hele nye byer. Disse typiske fysiske eiendelene er kjent for sin kompleksitet, høye tilpasningsevne og samarbeidsinnovasjon. De krever integrasjon av omfattende kunnskap og ferdigheter som ikke er lett tilgjengelige innenfor én organisasjon, og involverer derfor flere bidragsytere.

En vedvarende og sentral utfordring som storskala prosjekter står overfor, er å balansere etablerte organisatoriske rutiner med jakten på innovasjon. Ledere sliter ofte med behovet for å replikere kunnskap om å håndtere slike komplekse prosjekter, noe som er en betydelig utfordring å oppnå. Samtidig blir det avgjørende å omfavne innovasjon for å holde tritt med endrede regelverk, ny teknologi og offentlige krav. Disse innovasjonene kan, og gjør ofte, forstyrre langvarige praksiser som er tilegnet over tid. Evnen til å opprettholde en balanse – kjent som ambidexteritet – mellom å replikere erfaringer fra tidligere prosjekter og å utforske nye ideer, praksiser og teknologier, forblir en kritisk kompetanse for styring av storskala prosjekter. Ofte kommer disse innovasjonene fra markedet, spesielt fra entreprenører som er bedre posisjonert til å innovere og gjenskape vellykkede praksiser.

I sin doktoravhandling utforsker Tércio Pinho Filho hvordan nye kontraktsarrangementer adresserer behovet for innovasjon og replikasjon innenfor leverandørkjeden. Gjennom en omfattende studie av flere storskala prosjekter i den norske offshoreindustrien identifiserte Tércio i løpet av sin doktorgradsforskning tre kontraktsmetoder som er avgjørende for å muliggjøre bedre styring av innovasjon i storskala prosjekter. Disse metodene gir storskala

prosjektorganisasjoner mulighet til å dra nytte av bransjens erfaring samtidig som de utforsker alternative løsninger for å optimalisere sine nye prosjekter. Denne oppdagelsen åpner potensielle veier for regjeringer og offentlige storskala prosjekter, som står overfor utfordringer med å utvikle intern ekspertise og er sterkt avhengige av ingeniørentreprenører både for tradisjonell og ny kunnskap. Slike kontraktsalternativer muliggjør tidlig samhandling med flere entreprenører, og skaper dermed et fruktbart miljø for ulike innovative ideer.